25.10.2022

Vastaus Kuntaliitolle 19.10.2022 esitettyyn HE 140/2022 liittyvään lisäkysymykseen

Kuntaliitto kiittää mahdollisuudesta esittää näkemyksensä rakennetun ympäristön tietojärjestelmän toimeenpanon edellytyksistä tilanteessa, jossa ehdotettu laki tulisi voimaan sellaisena kuin se sisältyy hallituksen esitykseen toimeenpantuna esitetyssä määräajassa 2024 ja osin 2029.

Kuntaliitto arvioi, ettei lakikokonaisuuden toimeenpano esitetyllä aikataululla ole mahdollista. Kuntaliiton näkemyksen mukaan esitettyä ratkaisua ei ylipäänsä ole tarkoituksenmukaista toteuttaa.

Esitys edellyttäisi kunnilta erittäin merkittävää lisäresursointia henkilöstöön, koulutukseen ja tietomallien toteutukseen, mittavaa lisäkehitystä kuntien ohjelmistoihin, rekistereihin, integraatioihin ja rajapintoihin sekä kokonaan uusien tarkastusohjelmien kehittämistä. Toteutus edellyttäisi myös erityissuunnitelmien arkistointimenetelmien valtakunnallista ratkaisua. Näin massiivista lisäkehitystä ei ole mahdollista toteuttaa valtakunnallisesti esitetyllä aikataululla. Asetusten puuttuminen vaikeuttaa osaltaan aikataulun arviointia. Kuntaliitto pyytää huomioimaan, että asetustasoisella sääntelyllä ei voida korjata lakiehdotukseen sisältyviä huomattavia ongelmia. Kuntaliitto arvioi, että asetustasoinen sääntely tulee osoittamaan vielä lisää kustannuksia.

Lakiehdotus perustuu raskaaseen ja kalliiseen tiedonhallintaratkaisuun, joka ei ole yhteiskunnan kokonaisuuden näkökulmasta toimiva. Ratkaisu sisältää kuntien lakisääteisten tehtävien ja palvelujen kannalta huomattavia ristiriitoja ja aiheuttaisi kunnille pysyväisluonteisia turhia kustannuksia. Näin mittavien ristiriitojen ja riskien vallitessa esitystä ei ole perusteltua viedä eteenpäin. Kuntiin suunnattu lisärahoitus ei tulisi yksin ratkaisemaan aikatauluongelmaa, sillä teknisen sektorin valtakunnallinen henkilöstö- ja osaamispula on toteutuksen kannalta yksi kriittinen tekijä.

Kuntaliiton näkemys on, että ensivaiheessa tulee panostaa tiedon yhteentoimivuuden edistämiseen kunnissa sekä IFC-mallien käyttöönottoon osana kunnan rakennusvalvontaprosessia. Kun kaavoitus- ja rakennusvalvontaprosessien yhteisiä ratkaisuja on saatu otettua käyttöön laajasti kunnissa, voidaan mahdollisen yhteisen tietopalvelun kehittäminen arvioida riittävällä tarkkuudella ja laadukkuudella uudelleen sekä löytää ehdotettua toimivampi ja kustannuksiltaan realistisempi taso toteutukseen.

Kunnioittavasti,

SUOMEN KUNTALIITTO

Päivi Tiihonen
erityisasiantuntija, rakennetun ympäristön digitalisaatio

CC BY

Suomen Kuntaliitto
www.kuntaliitto.fi
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
www.kommunforbundet.fi
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi